

JURNALUL UNUI JURNALIST FĂRĂ JURNAL

de Lucia McNeff

Prin bunăvoința unui conațional am intrat în posesia unei cărți, care mi se pare foarte adecvată rubricii la care colaborez. Așa că acum se începe un nou ciclu din cartea lui Ion D. Sârbu, despre care nu am date biografice foarte certe. Pesoana sa a scris între anii 1983 – 1986, probabil sub formă de jurnal personal, aceste glose, ceea ce nu se putea publica, cum lesne vă veți da seama din lectura materialului. Editura Scrisul Românesc din Craiova a dat publicității în anul 1991, volumul al cărui titlu l-am împrumutat pentru acest nou ciclu.

Toți cei care își pierd încrederea în Umanitate și în Istorie – dacă nu alunecă în apatia îndobitocirii sau a cinismului ticăloșiei cotidiene – se întorc (cu fața sau pre-fața) spre Dumnezeu. Continuă a subviețui în Umbra Lui, continuă a subexista agățați de o grindă în pluta naufragiului, continuă chiar a face politică internațională, mondială, cosmică, dialogând direct cu El. Nu spre o religie anume recurg, nici spre popi, predicatori, biserici: ci direct spre Dumnezeu, pe care îl iau ca martor, judecător, confrate sau complice al imensului cataclism eschatologic la care asistă neputincioși, cu dublă melancolie, alături de șarpele și demonul casei și al patriei.

.....

Bunul meu prieten Candid (cu care mă întrețin deseori, fiind el cel mai reușit alter-ego al meu) este de părere că istoria reală a secolului nostru nu se va putea scrie niciodată: imensitatea documentelor și anti-documentelor vor face ca acest secol, cel mai tragic din istorie, să dispară din lanț. (Un împărat chinez, pare-se, a spus: "ajunge să distrugi un secol, și dispăre întregul lanț al timpului...".)

Dacă totuși, zice Candid, se va scrie, peste 1 000 – 1 500 de ani, cronica acestui veac XX, ea va fi lipită de Evul Mediu, ca o continuare a perioadelor chinuite de dogmatism, inchiziții, ciumă, năvăliri barbare, lupte fratricide între papalitate și regii feudali, între ghelfi și ghibelini, catolici și protestanți...

Renașterea și Aufklarung-ul sunt faze spre care tindem, pe care le așteptăm. Ele alcătuiesc miezul speranțelor legate de viitor. Deși... cauzele întunericii "luminos" de astăzi, zice Candid, trebuiesc căutate în naivitatea raționalității noastre și în iluziile de cunoaștere paranoice în care am intrat o dată cu primele descoperiri și invenții științifice.

Discut, în vis, cu procurorul militar. Suntem prieteni, ne plimbăm de braț prin zarcă, gândim liber totuși. Conversăm.

Îmi spune: "Trebuie să ajungem acolo încât cetățenii conștienți să fie cuprinși de cea mai adâncă și ultimă fericire atunci când li se permite citirea cotidiană a articolelor din Codul Penal... Ce a fost la începuturi Biblia dacă nu tot un codex de pedepse ce îi așteptau pe cei care călcau legea!? Nu?"

.....

Batjocul, ironia, bășcălia, bârfa, înțepătura, hazul de necaz, râsul cu plânsul etc. – le consider a fi armele ascunse ale oropsiților soartei: tot ce nu ți se poate lua la percheziție. Fiindcă fără aceste modalități D.D.D. (deparazitare, dezinfectare, deratizare) nu s-ar putea suporta: armata, ședințele, pușcăria; nu ar mai avea farmec întâlnirea cu un amic sau reîntâlnirea cu dușmanul casei. Politica e un medicament amar, nu poate fi înghițită fără umor și ironie.

Muza mea clandestină, Olimpia (Limpi), consideră că un popor și o țară se apără prin trei din atributele sale divine: pământul (țarina), țaranul-țaran (adică cel cu pământ, ogradă, vite, familie și legi care îl apără) și LIMBA. Acum, zice Limpi, pământul s-a cam dus, țaranul e în curs de dispariție. Ne-a rămas doar Limba. Ea duce singură un război perfid, de gherilă: amțește, amăgește, duce în ispită, înalță și doboară, laudă ca să compromită etc...

Dacă vei scrie vreodată, îmi spune Limpi, un roman S.F., atunci să dezvolti tema aceasta: într-o civilizație super, se constată deodată că Limba (care e o energie egală cu gravitatea, electricitatea, mai mult, o entitate egală cu atomul și cu celula organică) s-a îmbolnăvit și e pe moarte. S-a săturat de oameni și de lume, se retrage din lume. Apar întâi bălbâiții, tot mai mulți – apoi, pâlesc scrierile, pier textul cântecelor, amuțesc oratorii din tribună etc. Noțiunile, așemenea unor scoici goale, se sfarmă și se topesc în pământ. Un timp, oamenii vor folosi limba surdo-muților, apoi semnele limbajului onomatopeic, apoi...

O expediție plecată să caute urmele Limbii dispărute găsește într-un crater de vulcan doi tineri care, iubindu-se, redescoperă Cuvântul edenic. Dar greu cred că tinerii de tip nou mai au nevoie de cuvânt ca să se iubească. Mai degrabă, expediția respectivă, după ce caută inutil peste tot globul (și chiar în cosmos), își aduce aminte că la Jilava, în secțiunea de femei, au fost uitate două gaițe valahe. Le caută, le găsesc: ele povestesc, bârfesc, se roagă și blestemă în cea mai pură din limbile moarte.

.....

Cuvintele pot să filozofeze singure, fără oameni, pe întuneric. Noica - și nu Heidegger sau profesorii mei de la Litere – mi-a atras atenția asupra sensului și ființării cuvintelor în sine, îndemnându-mă să pun sub lupă cuvintele care mă dor, care mă întorc pe dos, care răsucesc lumea. (Voi folosi verbul “a însuci”.)

lată: Situație vine de la latinescul situ. Aflu din dicționar că: situs –a –m, înseamnă: clădit, ridicat.

Dar: situs –us, substantiv, înseamnă situație, poziție socială – dar și lene, neclin-tire, murdărie, rugină, pieire...

(Nu mișca în front, stai cuminte în banca ta, nu te asta împotriva vântului, nu fluiera în biserică etc. Orice situație obligă. Ea ține locul astăzi onoarei din epoca romantică și cumsecădeniei din perioada cinstei sindicale a generației tatălui meu.)

Ciudată și evoluția cuvântului “rahat”. Inițial, la turci, însemna liniște, confort, plăcere. A devenit mai apoi dulceață, prăjitură, acadea. Prin exagerare și ironie s-a ajuns la accepțiunea de “merde”. La fel, cuvântul “tărâm”. La turcii vechi înseamnă ogradă, gospodărie de țaran liber, avere. Cum la așa ceva nu se putea visa în timpul ocupației turcești, frumosul cuvânt “tărâm” devine un fel de hotar metafizic, de țară din basme... Cel-tărâmul lumea de dincolo chiar și în graiul ardelenilor care nu au cunoscut nici o ocupație turcească mai lungă.

(VA URMA)